

110 BIJZONDERE BESTEMMINGEN

*Plekken op de wereld
die je waarschijnlijk nog niet kent*

110 BIJZONDERE BESTEMMINGEN

*Plekken op de wereld
die je waarschijnlijk nog niet kent*

WANDER-LUST

Elke Salverda & Sarah Reinhoudt

KOSM • S

Inhoud

ONS VERHAAL	5
VOORWOORD ELKE	7
VOORWOORD SARAH	8
SHARING IS CARING?	10
HOE GEBRUIK JE DIT BOEK?	12
NEDERLAND	14
DUURZAAM REIZEN	28
EUROPA	34
BIJZONDERE SLAAPPLEKKEN	82
10X ONDERGEWAARDEERDE STEDEN	96
AZIË	100
AMERIKA	132
AFRIKA	152
OCEANIË	160
EILANDEN	168
RESTAURANTS	194
ZELF OFF THE BEATEN TRACK?	202
INDEX	205
DANKWOORD	207

OMWEGTOERISME

Sharing *is* caring?

Voordat wij besloten dit boek te schrijven, hebben wij hier wel even heel goed over nagedacht. Is het delen van deze minder bekende plekjes wel verstandig? Moeten wij het niet liever laten zoals het is? Het prijsgeven van deze verborgen pareltjes zou zonde zijn en dat is best een goed punt.

Maar elke keer als wij een bijzondere bestemming vonden, zelf ontdekt of via een local, dan waren wij daar dankbaar voor: Waarom het tippen van een alternatieve bestemming zo slecht nog niet is, lees je hier.

MASSATOERISME

Plekken als Venetië, Barcelona, Rome, Dubrovnik en ons eigen Amsterdam hebben allemaal te kampen met massatoerisme en dat geldt ook voor veel plekken buiten Europa. Denk aan de Chinese Muur, de Egyptische piramiden van Gizeh, Ko Phi Phi in Thailand, de Taj Mahal in India, en zelfs de Mount Everest, waar klimmers elkaar regelmatig verdringen in een lange rij naar de top. Al deze plekken worden onafgebroken overspoeld door grote stromen toeristen en dit heeft serieuze gevolgen. Massatoerisme schaadt de natuur en tast de leefbaarheid en authenticiteit van deze plekken aan. Hele bossen moeten soms wijken voor nieuwe resorts en overal komt zwerfafval terecht. Hierdoor vervuilen en verdwijnen ecosystemen en komt de flora en fauna in het nauw. In steden stijgen de huizenprijzen als gevolg van massatoerisme en zorgen toeristen voor overlast. Oorspronkelijke bewoners vertrekken en steden verliezen hun identiteit. Dit resulteert weer in aangescherpte regels. Zo werden te drukke stranden in Azië permanent gesloten, kun je in Rome niet eens meer op de Spaanse trappen zitten zonder een boete te riskeren en zijn toeristische rondleidingen op de Amsterdamse Wallen inmiddels verboden. En dan hebben we het nog niet eens gehad over de uitstoot van CO₂ die reizen met zich meebrengt. Je begrijpt dat het imago van toerisme het zwaar te verduren heeft. Wij vroegen ons af of het niet anders kon.

DE OPMARS VAN HET OMWEGTOERISME

Het kan anders. En dat doe je door zelf op zoek te gaan naar alternatieven, door bewust een afwijkende route te nemen en eens rechtsaf te gaan waar iedereen rechtdoor gaat, door op andere tijden te reizen of te kiezen voor een ander vervoermiddel. Zo kom je onherroepelijk op nieuwe, opwindende plekken terecht en kun je zelfs die drukbezochte trekpleisters op een unieke manier beleven. Ervaar de Grand Canyon bijvoorbeeld van onderen in plaats van van bovenaf. Vlieg je naar het populaire Thaise eiland Phuket, kies dan voor een accommodatie aan de noordwestkant, waar je nog rustige stranden kunt vinden. En wist je dat de tempel van Angkor Wat redelijk rustig is net voor zonsopkomst?

**Dit boek
kun je zien als
een avontuurlijke
vriend die jou
stiekem influistert
waar je die
bijzondere plek
kunt vinden.**

DE VOORDELEN VAN BIJZONDERE BESTEMMINGEN

Je zult zien dat afreizen naar een minder bekende bestemming veel voordelen met zich meebrengt. Naast de unieke reiservaring, zullen de bewoners je vaak met open armen ontvangen (dit hebben wij bijvoorbeeld gemerkt in Bolivia en op de Filipijnen). Door te slapen in door locals gerunde accommodaties, zoals homestays, en door lokale producten te consumeren, steun je de plaatselijke kleine ondernemers. Slaap en eet in grote hotels en resorts en je weet nooit echt of je geld ook daadwerkelijk bij de bevolking terecht komt.

Je komt bij uitstek vaak bij bijzondere plekjes door te kiezen voor alternatieve manieren van reizen, die vaak ook minder vervuילend zijn. Huur een fiets, wandel door de kleine straatjes of boek een bijzondere treinreis; het brengt je vaak op plekken waar je anders nooit zou komen.

Door deze plekjes met mensen te delen hopen wij ook bij te dragen aan het verlichten van de schadelijke gevolgen van het massatoerisme.

HANDLEIDING

Duurzaam reizen

Zo doe je dat!

Tips

Via deze Nederlandse websites kun je je eigen verbruik berekenen en een duurzaam doel steunen.

- Trees for All (treesforall.nl)
 - Fair Climate Fund (fairclimatefund.nl)
- Greenseat (greenseat.nl)
 - Flygrn (flygrn.nl)

Er wordt tegenwoordig zoveel geschreven over reizen en de negatieve impact op het milieu daarvan, dat het bijna onmogelijk lijkt om een vliegticket te kopen zonder enige vorm van schuldgevoel. Geef je om de planeet, maar heb je tegelijkertijd het wanderlust-gen te pakken? Dan zijn er tegenwoordig genoeg manieren om je ecologische voetafdruk te minimaliseren, tijdens én na afloop van je reis.

Als fulltimereizigers zijn wij ons ervan bewust dat onze reizen, vooral met het vliegtuig, schadelijk kunnen zijn voor het milieu. Het is voor ons daarom belangrijk dat wij onze CO₂-uitstoot zoveel mogelijk compenseren. Wij zijn selectief geworden in het uitkiezen van onze persreizen en we proberen maximaal één keer per maand te vliegen. Ook kiezen wij steeds vaker voor alternatieve manieren van reizen. Reis je in plaats van met

het vliegtuig met de trein, elektrische auto of de fiets? Dit beperkt niet alleen de impact van jouw reis op het milieu, het brengt je vaak ook op plekken waar je anders misschien niet zo snel was gekomen.

CO₂-COMPENSATIE, HOE WERKT HET EIGENLIJK?

Een voorbeeld: je reist van Amsterdam naar Bangkok en weer terug, je vliegt rechtstreeks en in economyclass. Een snelle berekening met een van de online CO₂-uitstootcalculators toont aan dat je hiermee zo'n 2,76 ton aan CO₂-uitstoot (berekend met de tool van FLYGRN). De calculator berekent ook met welk geldbedrag je het negatieve effect van deze uitstoot kunt compenseren. In dit geval is dat ongeveer €40,-. Vervolgens kun je dit bedrag makkelijk online doneren aan een goed doel dat zich met duurzaamheid bezighoudt. Dit kan een goed doel zijn in het buitenland, maar om wat zekerder te zijn van waar je geld naartoe gaat, doneren wij liever wat dichterbij huis.

REIZEN MET DE TREIN

Treinreizen worden steeds populairder en dat is goed nieuws voor het milieu. Artikelen zoals *De mooiste treinreizen ter wereld* en de vele Instagramfoto's waarop knappe stelletjes nonchalant uit een trein hangen, dragen daar zeker aan bij. In 2019 was er zelfs sprake van een toename van 13 procent van verkochte internationale treintickets (bron NS). Met goede treinverbindingen naar Parijs, Londen en Antwerpen zou een vliegreis voor zulke afstanden eigenlijk niet meer nodig zijn. Je kunt bijvoorbeeld ook door Europa reizen met een **Interrail Pass**, waarbij je meer dan tienduizend verschillende bestemmingen in 33 Europese landen kunt bezoeken! *Kijk voor meer info op [interrail.eu](https://www.interrail.eu).*

Toch, zo blijkt uit recente cijfers van het CBS, kiezen de meeste reizigers nog steeds voor het vliegtuig. Voor een paar tientjes vlieg je immers door heel Europa en je bent sneller op een verre bestemming. De vele voordelen van reizen met de trein worden echter steeds meer opgemerkt.

"WIJ ZULLEN JE NIET
VERTELLEN DAT JE MOET STOPPEN
MET REIZEN, MAAR WEL HOE JE
DE MILIEU-IMPACT VAN JOUW REIZEN
KUNT BEPERKEN."

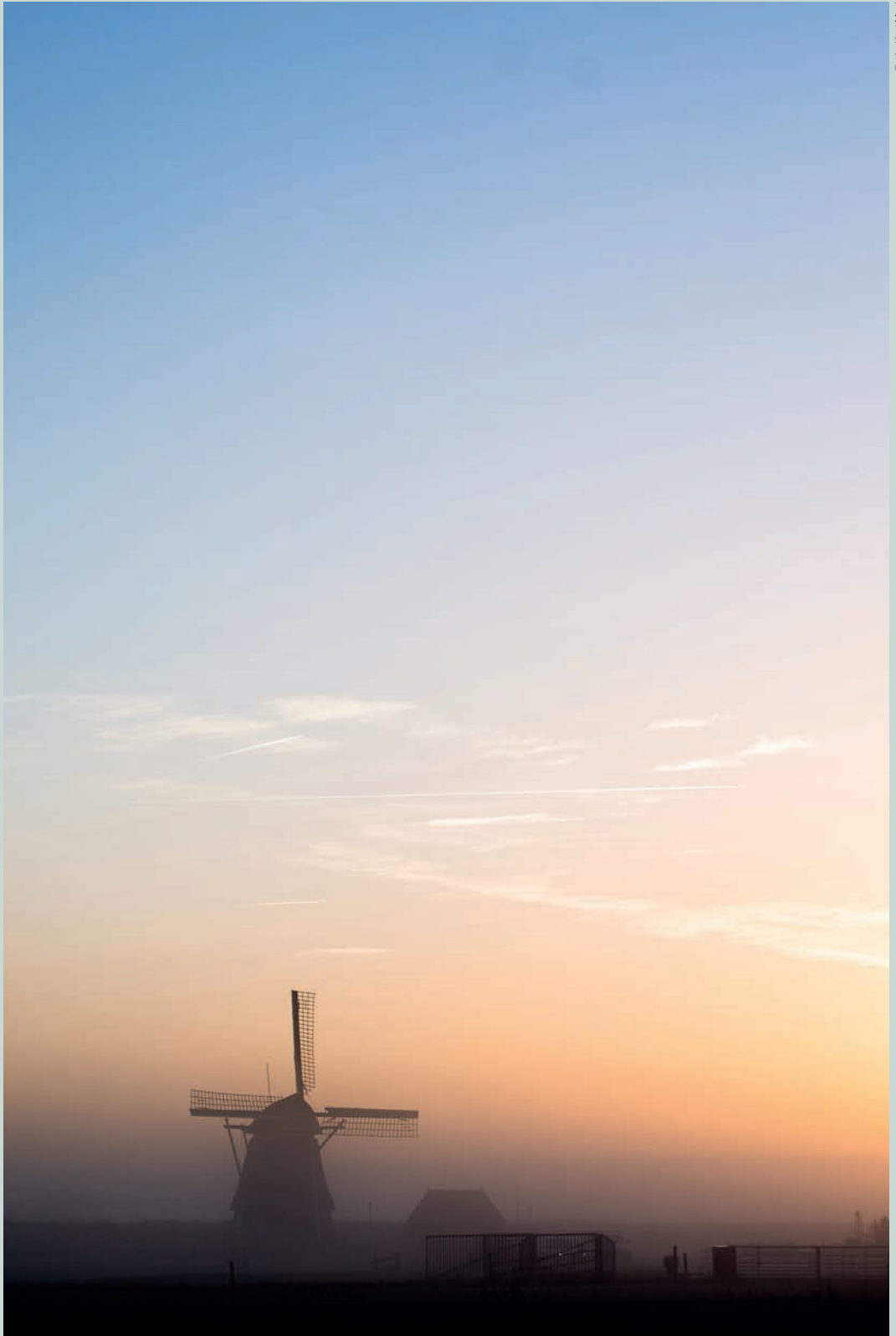

Voordelen VAN REIZEN MET DE TREIN

- Het is beter voor het milieu.
 - Je ziet meer onderweg.
- Met de trein kom je vaak aan in hartje centrum.
- De trein is op verschillende belangrijke trajecten, zoals tussen Londen en Parijs, al met al gewoon sneller.
 - Je kunt uitstappen bij verschillende bestemmingen en dus haal je meer uit je reis!
- Door te reizen met de trein kun je uitstapjes maken naar minder bekende plaatsen, off the beaten track dus!
- Reizen met de trein is vaak relaxter en comfortabeler.
 - Er is vaak wifi aan boord.

Neder- land

Zelfs een land zo klein als Nederland heeft verborgen plekken waar je – dicht bij huis – de rust kunt opzoeken.

OP VAKANTIE IN NEDERLAND

Jelle Mul

**Fotograaf/Senior marketingmanager Patagonia
@JelleMul**

Met een plof laat ik mijn tas vallen en ik zak in een stoel. Ik kom net terug van twee weken reizen voor mijn werk. Ik ben opgevoed door een moeder die het reizen had. Elke vakantie werden mijn broers en ik op de achterbank vastgesnoerd in de Volkswagenbus. Op mijn negentiende brak ik door met wielrennen en begon ik zelf veel te reizen voor de koers. Op mijn 24ste hing ik mijn fiets aan de wilgen nadat ik de hele wereld over had gereisd voor wedstrijden. Mijn fiets als reisgezel werd ingewisseld voor een surfplank of 's winters voor een snowboard, later kwam hier een fotocamera bij. Dat reizen is dus duidelijk erfelijk.

Wanneer ik nadenk over de mooiste trips naar speciale bestemmingen, zijn het altijd de mensen die de herinnering van de reis maken. Ik bel een vriend en meld met vrolijke toon dat we een paar weken later een weekend in de duinen van Noord-Holland gaan doorbrengen. De fiets, een

surfplank, een slaapzak en wat goede vrienden. Kan thuis op tegen al het verre wat lonkt?

Het is een mooie zomerdag als we vertrekken met een karretje met surfplanken achter de fiets en een lach op ons gezicht. We rijden vol goede moed door de duinen als de zon net boven de bomen begint te kruipen, onbetaalbaar, en dat gewoon thuis bij Schoorl. Die twee dagen doen we niks anders dan op kleine golfjes surfen en over mooie paadjes door de duinen rijden. Zondagavond, als de zon al onder is, steek ik de sleutel in het slot en open de deur van mijn huis. Ik zet mijn fiets tegen de wand en laat mijn rugzak vallen. Met een glimlach zo groot als een banaan realiseer ik me dat er nog zoveel te ontdekken is, zo dicht bij huis. Alsof ik weer voor het eerst in die Volkswagenbus zit voor een nieuwe reis met mijn ouders, zo enthousiast word ik als ik nadenk over de vele reisjes die ik 'thuis' nog kan maken.

FORTEILAND PAMPUS

AMSTERDAM

© Tony Perez

Dit historische forteiland werd ooit gebouwd als onderdeel van de stelling van Amsterdam, een verdedigingslinie voor de hoofdstad. Het fort werd tussen 1887 en 1895 gebouwd op een zandbank net voor Amsterdam.

Door de almaar modernere oorlogstechnieken verloor het forteiland zijn functie en het werd in 1933 gesloten.

In 1962 werd het eiland een korte tijd bezet door studenten die er feestjes gaven (hadden wij wel bij willen zijn!). Daarvan kun je nog steeds de graffitilogans op de muren zien. Heel af en toe werd Pampus daarna nog weleens gebruikt voor militaire oefeningen, maar het bleef tot 2007 gesloten voor het publiek.

Tegenwoordig kun je er een restaurant en een bezoekerscentrum vinden en kun je rondlopen in het

fort. Tijdens de zomermaanden kan er sinds kort zelfs gekampeerd worden! Je koopt dan zelf, maar je kunt ook terecht in het restaurant dat tot 17.00 uur geopend is. Na sluitingstijd heb je bijna het hele eiland voor jezelf, op de fortwachter en eventuele andere kampeerders na.

De enige manier om er te komen is per boot die vertrekt vanuit Muiden. De overtocht duurt slechts 20 minuten en de boot gaat een paar keer per dag. Wil je dus even onthaasten, dan kun je nu op een steenworp afstand van Amsterdam genieten van dit unieke eiland en de prachtige sterrenhemel.

Pampus.nl

Elke

Handig om te weten:

Forteiland Pampus is geopend van april tot oktober, met uitzondering van de speciale restaurantavonden (Zomerlicht en Winterlicht).

Voor Nederlanders en Belgen liggen Europese bestemmingen binnen handbereik, van stedentrip tot zon- of skivakantie. Europa is het meestbezochte continent ter wereld, maar ondanks dit feit zijn er nog genoeg verborgen pareltjes te vinden.

© National Tourism Agency of Albania

KAAP VAN RODON

ALBANIË

Op 26 november 2019 gebeurde er iets verschrikkelijks: er vond een heftige aardbeving plaats in dit gebied. Er vielen meer dan vijftig doden en honderden gewonden. Inmiddels wordt de regio herbouwd. Dit betekent overigens niet dat het een onveilige plek is. De laatste heftige aardbeving in Albanië was al lang geleden en de regio is over het algemeen stabiel. Wij raden een bezoek aan deze streek dan ook zeer aan. De mensen zijn er vriendelijk, de omgeving is prachtig en men kan wel wat inkomsten uit het toerisme gebruiken.

De Kaap van Rodon is een rotsachtig stuk land aan de Adriatische Zee, ten noorden van Durrës. Het is echt een must-see en het ligt niet op de gebruikelijke toeristische routes. Albanië is over het algemeen een minder populair vakantieland dan bijvoorbeeld buurland Griekenland, maar het is een bestemming die je niet moet onderschatten. Albanië heeft een prachtig en rijkgeschakeerd landschap, met een indrukwekkende kustlijn. Bovendien ligt het prijspeil hier relatief laag.

De Kaap van Rodon ligt op 15 minuten rijden van de bekende badplaats Durrës, maar heeft zelf ook stranden. Albanië kent vooral veel kiezelstranden maar hier vind je echte zandstranden! Ik kon er op het moment van schrijven slechts één strandtent vinden, maar men verwacht dat de populariteit van de kaap de komende jaren zal toenemen. Er zijn genoeg mooie wandelroutes te vinden die je naar de punt van de kaap brengen. Onderweg kun je twee oude ruïnes bezichtigen.

Elke

IN DE BUURT

Ksamil

De bekendste badplaats van Albanië ligt helemaal in het zuiden van het land en is niet echt dichtbij, maar je kunt ervoor kiezen om er een leuke roadtrip van te maken. Ksamil is wel echt prachtig, het maakt deel uit van het Butrint National Park. Ook hier zijn zandstranden, helderblauw water en prima restaurantjes die seafood serveren. Als het kan, probeer dan buiten de maanden juli en augustus te komen om zo de grootste drukte te vermijden.

Handig om te weten:

Beste reistijd

april – juni/
september – november
Valuta Albanese lek (buiten de steden zijn er weinig geldautomaten te vinden).

CO₂-compensatie

Albanië is goed te bereiken per trein en boot vanuit Italië.

“So much of
who we are,
is **where**
we have been.”

William Langewiesche

Tosor-pas, Kirgizien

BIJZONDERE

slaap plekken

Een unieke accommodatie kan enorm bijdragen aan je reiservaring.
Daarom delen wij hier een aantal bijzondere slaapplekken.

© Elysian Eco Retreat

"VAL IN SLAAP MET
HET RUISENDE GELUID
VAN DE ZEE EN WORD
UITGERUST WAKKER OP
EEN VAN DE MOOISTE
PLEKKEN OOIIT!"

Handig om te weten:

Beste reistijd mei – oktober
Valuta Australische dollar
CO₂-compensatie € 66,59
Overig Vanaf Hamilton Island of
Whitsunday Coast Airport vliegt er in
15-20 min. een helikopter naar Elysian
Eco Retreat. Boek minimaal zeven
dagen van tevoren.

ELYSIAN ECO RETREAT, WHITSUNDAYS

A U S T R A L I Ë

Ooit gehoord van de eilandengroep Whitsundays in Australië? Tropische eilanden, hagelwitte stranden, mooi natuurgebied, azuurblauwe zee en prachtig koraalrif... Hello paradise! Deze eilandengroep ligt midden in het Great Barrier Reef van Australië, voor de tropische kust van Queensland. Whitsunday Island is het grootste van de vierenzeventig eilanden.

Op een privébaai van drie hectare met een rotsachtig strand, omgeven door tropisch regenwoud, ligt Elysian Eco Retreat. Je komt hier per helikopter aan en verblijft in een van de tien prachtig ingerichte villa's met airconditioning en uitzicht op zee.

Als je intens verlangt naar totale ontspanning en uitzonderlijk comfort, dan is het Elysian Eco Retreat de plek voor jou. Deze oase van rust en sereniteit, luxe en natuurschoon, biedt de ultieme ontsnapping aan de hectiek van het dagelijks leven. Duurzaamheid en natuurbehoud staan hier centraal. Het resort is zo opgezet dat de natuurlijke omgeving zoveel mogelijk wordt beschermd en behouden. In 2019 is het resort overgestapt op 100 procent zonne-energie.

Naast de verschillende gepersonaliseerde spa-behandelingen en yoga- en meditatielessen, kun je hier heerlijk ontspannen in een zwembad gevuld met stressverlichtend magnesiumwater. Pak een paddle board of kajak met glazen bodem en ontdek zo de schitterende omgeving en de onderwaterwereld van het Great Barrier Reef. Ga zwemmen, snorkelen of duiken tussen de veelkleurige koralen of spot tijdens een boottocht bultruggen en dolfijnen. En voor iedereen die van wandelen houdt: in de nationale parken van de Whitsundays liggen prachtige wandelroutes.

elysianretreat.com.au

Sarah

“Take a detour
discover small towns
and **friendly faces**
that don't grow along
the highway”

Khang Kijarro Nguyen

110 BIJZONDERE BESTEMMINGEN

Dit boek is voor de avonturiers, de nieuwsgierigen, voor hen die verlangen naar het onbekende. Het is ook voor de reiziger die op zoek is naar de rauwe schoonheid van een bestemming, naar het ongerepte, daar waar het massatoerisme geen plaats heeft. Wij geven je tips en vertellen je over precies dit soort bestemmingen, inclusief de tips van o.a. BN'ers, reisjournalisten en bekende fotografen.

Bestaat er nou echt nog een leuk geheim plekje in Amsterdam, of een verborgen strandje in Thailand? Misschien ben je wel op zoek naar een onbekend eiland om even tot jezelf te komen, of wil je een uitzonderlijke slaapplek die alleen de locals kennen. Deze plekken bestaan nog en wij willen ze graag met je delen.

110 Bijzondere bestemmingen is geschreven door Elke Salverda en Sarah Reinhoudt, oprichtsters van het internationale travel- & lifestyleplatform Wander-Lust. Hier delen zij alles over unieke bestemmingen en geven ze hun beste reistips.

www.wander-lust.nl | [@wanderlust.nl](https://www.instagram.com/wanderlust.nl)

9 789043 932752

www.kosmosuitgevers.nl

**KOS
MOS**

NUR 500
Kosmos Uitgevers,
Utrecht/Antwerpen